

Perspectiefnota

2015-2018

VOORWOORD

Aan de raad,

Inleiding

Wij bieden u hierbij de Perspectiefnota 2015-2018 aan.

De nota geeft inzicht in de ontwikkeling van de financiële positie van de gemeente voor 2015 tot en met 2018. De behandeling van de perspectiefnota is ook het moment om te spreken over nieuwe beleidswensen. Deze nota bevat echter nauwelijks nieuw beleid. Wij informeren u over de voortgang van de ombuigingsmaatregelen uit het ombuigingsplan 2014-2017 en vragen uw instemming met de uitgangspunten voor de begroting 2015.

Demissionair college

Na de gemeenteraadsverkiezingen van 19 maart jl. is ons college demissionair. De status van het college zou een reden kunnen zijn om de aanbidding van de perspectiefnota over te laten aan een nieuw college. Wij hebben besloten u de Perspectiefnota 2015-2018 wel aan te bieden, omdat er geen beleidswijzigingen en nagenoeg ook geen nieuwe beleidswensen in aan de orde komen. Ook de uitgangspunten voor de begroting 2015 sluiten aan op bestaande kaders.

Met de aanbidding van de nota door het demissionaire college blijven de afspraken over de behandeling en het houden van algemene beschouwingen op 2 juni a.s. gehandhaafd. Tegelijkertijd met de aanbidding van de Perspectiefnota 2015-2018 bieden wij u ook de Voorjaarsnota 2014 aan. Ook hiervoor geldt dat wij geen reden zien om de aanbidding over te laten aan een nieuw college, omdat deze nota gericht is op de voortgang van de lopende begroting.

Financiële positie

Voor het beeld van de financiële positie van de gemeente zijn onder andere van belang de nieuwe beleidswensen, de ombuigingen, de doorrekening van de begroting 2015 en de meerjarenraming 2016-2018.

Nieuwe beleidswensen

In hoofdstuk B leggen wij u (beperkt) nieuw beleid voor. Wij stellen u voor hiermee in te stemmen en de lasten te verwerken in de meerjarenraming of zoals anders aangegeven.

Ombuigingen

In hoofdstuk C presenteren wij u de actuele stand van zaken van het ombuigingsplan 2014-2017.

Meerjarenraming 2015-2018 en financiële risico's

Na verwerking van de structurele bijstellingen uit de Voorjaarsnota 2014, de nieuwe beleidswensen en de voor- en nadelen op de realisatie van de taakstelling geeft de meerjarenraming het geactualiseerde beeld van de financiële positie weer. De meerjarenraming heeft in 2018 een positief resultaat van ruim € 1,0 miljoen. Het is naar onze mening niet verantwoord om dit saldo aan te merken als bestedingsruimte. We lopen grote risico's, die niet allemaal al in geld zijn gekwantificeerd en daarom nog niet in de meerjarenraming verwerkt zijn. Het gaat in hoofdzaak om de volgende risico's.

Decentralisaties

Per 1 januari 2015 krijgen de gemeenten te maken met een brede integrale verantwoordelijkheid op het gebied van maatschappelijke ondersteuning (decentralisatie AWBZ), Jeugdzorg en Werk (Participatiewet). In de meicirculaire van 2014 wordt nadere informatie gegeven over de budgetten. De indicatieve budgetten voor AWBZ en Jeugdzorg zijn bekend.

Het indicatieve budget voor de AWBZ bedraagt € 8,4 miljoen en voor de jeugdzorg € 10,9 miljoen. De uitgaven die vanaf 2015 daaruit moeten worden betaald zijn echter nog niet bekend. We zijn volop bezig om zoveel mogelijk gegevens te verzamelen over het huidige voorzieningen- en uitgavenniveau in onze gemeente. We krijgen daarbij ondersteuning van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Het ministerie heeft ons aangeboden om als pilot-gemeente op te gaan treden om de effecten van de decentralisaties in beeld te brengen. Wij hebben dat aanbod geaccepteerd. Een door het ministerie gekozen extern bureau gaat ons ondersteunen. De bedoeling is om voor de zomer van 2014 een beeld te hebben van de effecten voor onze gemeente en de knelpunten die optreden. Het ministerie gebruikt de opgedane ervaringen in onze gemeente voor voorlichting en adviezen aan andere gemeenten.

Ook het financiële effect van de nieuwe Participatiewet is niet aan te geven. Duidelijk is dat de wet aanzienlijke gevolgen heeft voor de financiële positie van WSW-bedrijven. In ons geval is dat Wedeka. De instroom in de WSW stopt en er vinden forse kortingen op de rijkssubsidie plaats. Het kabinet heeft toegezegd in het verdeelmodel van het participatiebudget rekening te houden met de bijzondere positie van onze regio. Het huidige budget voor de WSW bedraagt voor ons € 18,8 miljoen. Duidelijk is dat op dit budget de komende jaren gekort wordt. Een cumulatieve korting van € 500,00 per SE per jaar (fte in de WSW), zoals het uitgangspunt is, betekent voor ons dat het budget in 2018 met € 1,5 miljoen zal dalen. We hopen dat de toezegging van het kabinet een minder slecht scenario tot gevolg heeft.

De budgetten van de 3 decentralisaties in 2018 afgezet tegen het geraamde batig saldo in 2018 illustreert het marginale karakter van het overschot. De budgetten voor nieuwe en bestaande taken bedragen circa € 41 miljoen. Een overschot van € 1 miljoen is 2,4% van dit bedrag.

Bij het onderdeel Financiële positie geven wij u een globaal inzicht in de meerjarige ontwikkeling van deze budgetten.

Verlaging algemene uitkering en Wmo-uitkering

Het kabinet heeft besloten tot forse bezuinigingen op de rijksuitgaven. In de meicirculaire 2014 horen we meer over de gevolgen voor gemeenten.

Het rijk is ook bezig met een herijking (herverdeling) van het gemeentefonds. In maart jl. zijn de voorlopige resultaten van de herverdeling bekend gemaakt. Wij zijn daarin een nadeelgemeente. Op grond van de herverdeling zal onze gemeente jaarlijks € 238.000,00 minder aan algemene uitkering ontvangen.

De Wmo-uitkering daalt met ingang van 2015 van € 5,3 miljoen naar € 3,8 miljoen. Er wordt € 1,5 miljoen gekort op het budget voor huishoudelijke hulp. In de paragraaf Wmo van de Voorjaarsnota 2014 geven wij aan hoe wij deze korting denken te kunnen opvangen. Dit is echter wel weer een nieuw financieel risico.

Realiseren ombuigingen

In hoofdstuk C rapporteren wij over de voortgang van de ombuigingen. We liggen goed op koers. Van de € 3,0 miljoen aan taakstellingen, moet tot en met 2017 nog € 0,9 miljoen gerealiseerd worden. De taakstellingen zijn verwerkt in de meerjarenraming. De plannen zijn grotendeels bekend, maar de realisering is een financieel risico.

Inrichting begroting

Bij de aanvang van een nieuwe raadsperiode stelt de raad de programma-indeling voor de komende raadsperiode vast (art.2 van de Financiële Verordening gemeente Stadskanaal 2012). Wij zijn van mening dat de huidige indeling in zes programma's nog steeds voldoet. We stellen u voor deze indeling te handhaven.

Naast programma's bestaat de begroting uit paragrafen. Zeven daarvan zijn verplicht voorgeschreven. U heeft daarnaast nog drie niet-verplichte paragrafen ingesteld. Eén daarvan is de paragraaf Wmo. U heeft deze paragraaf ingesteld om de effecten van de invoering van de Wmo, zowel beleidsmatig als financieel, goed te kunnen volgen.

De invoering van de 3 decentralisaties per 1 januari a.s. is van grote betekenis voor het beleid in het sociale domein en voor de financiële huishouding van de gemeente.

Per 1 januari worden de middelen van het rijk voor Participatie, de Wmo en de Jeugdzorg ontschot en samengevoegd in het sociaal deelfonds. Dit is het budget dat de gemeente ter beschikking wordt gesteld om vorm te geven aan de nieuwe en bestaande taken en verantwoordelijkheden. Het sociaal deelfonds start in 2015 met een bedrag van ongeveer € 43 miljoen. Hierin zijn niet opgenomen de middelen voor het verstrekken van uitkeringen (ongeveer € 15 miljoen). Deze middelen blijven buiten het sociaal deelfonds.

Gedurende een overgangstermijn mogen de middelen uit het fonds uitsluitend besteed worden aan de doelen waarvoor ze beschikbaar zijn gesteld. Na de overgangstermijn (waarschijnlijk 3 jaar) worden de middelen overgeheveld naar de algemene uitkering en zijn ze vrij besteedbaar. De beleidsvelden van het sociaal deelfonds hebben betrekking op meerdere programma's in onze begroting. De Wmo valt voornamelijk binnen programma 1 Welzijn en Zorg, de Jeugdwet binnen programma 3 Jeugd en Educatie en de Participatiewet binnen programma 4 Economie en Arbeidsmarkt.

Voor ons is dit reden om u voor te stellen de komende jaren het sociaal deelfonds zowel beleidsmatig als financieel nauwkeurig te volgen via een paragraaf in de begroting en jaarrekening. De huidige paragraaf Wmo kan daarvoor breder opgezet worden en gewijzigd worden in een paragraaf "Sociaal Domein".

We stellen u voor om met ingang van de begroting 2015 deze paragraaf op te nemen. De exacte opzet van de paragraaf werken we dan nader uit in de begroting.

Behandeling

Wij stellen u voor de Perspectiefnota 2015-2018 te behandelen in uw vergadering van 2 juni 2014. U hebt aangegeven dan ook de algemene beschouwingen te zullen houden.

Stadskanaal, 15 april 2014

Burgemeester en wethouders

de heer G.J. van der Zanden
secretaris

mevrouw B.A.H. Galama
burgemeester

INHOUD

	Blz.
A. Uitgangspunten begroting 2015	1
B. Nieuw beleid	5
C. Ombuigingen	15
D. Financiële positie	33

A. Uitgangspunten begroting 2015

UITGANGSPUNTEN BEGROTING 2015

1.1 Aantal inwoners op 1 januari 2014

De werkelijke inwonersaantallen in voorgaande jaren waren:

1 januari 2014:	32.802
1 januari 2013:	32.885
1 januari 2012:	33.000

Het aantal inwoners heeft voor de begroting gevolgen voor enerzijds de lasten, met name op inwoneraantallen gebaseerde bijdragen aan gemeenschappelijke regelingen en anderzijds de baten, met name de algemene uitkering. Het aantal inwoners daalt gestaag en wij stellen voor op basis van deze negatieve trend voor de begroting 2015 uit te gaan van 32.750 inwoners.

1.2 Onvoorziene uitgaven

In de begroting 2014 is na het verwerken van de ombuigingsmaatregel om het budget voor onvoorziene uitgaven met 50% te reduceren een budget van € 36.000,00 opgenomen voor onvoorziene uitgaven. Dit komt overeen met € 1,08 per inwoner (32.800). Wij stellen voor dit bedrag per inwoner te verhogen met het voorgestelde prijsstijgingspercentage. Dan is het bedrag voor 2015 € 1,10. In de begroting 2015 wordt een raming van € 36.000,00 opgenomen voor onvoorziene uitgaven.

1.3 Rentepercentage financieringsmiddelen en eigen vermogen

In hoofdstuk 5 van de beleidsnota Reserves en Voorzieningen 2012-2015 is het rentebeleid met betrekking tot het eigen vermogen voor deze periode vastgesteld.

Om een reëel beeld te geven van de lasten van activa berekenen we rente voor de financiering van gedane investeringen. Een groot deel van de investeringen is gefinancierd met eigen middelen, namelijk met de reserves en voorzieningen. Hierdoor wordt rente bespaard, omdat we geen geld hoeven te lenen.

In de begroting 2014 is voor het toerekenen van rente aan investeringen uitgegaan van 4%. De rentevergoeding voor het gebruik van het eigen vermogen is eveneens op 4% gesteld (bespaarde rente). Dit is een interne rekenrente en dit percentage moet los worden gezien van de actuele rentestand op de kapitaalmarkt. De totale rentelasten van de organisatie worden uitgedrukt in een percentage van de vaste activa. Dit percentage wordt weliswaar beïnvloed door de actuele rentestand op de geldmarkt, maar in de regel wel heel geleidelijk. De gewogen rentelast op de lopende vaste geldleningen bedraagt per 1 januari 2014 3,73%.

Wij stellen voor om bij het opstellen van de begroting 2015 uit te gaan van 4% voor zowel de rente van investeringen als de bespaarde rente.

Een deel van de renteopbrengst over eigen financieringsmiddelen is nodig voor het nominaal op peil houden van de bestemmingsreserves. Hiervoor wordt 2% van de rente over deze reserves als inflatiecorrectie toegevoegd. De overige rente wordt in de reserve incidentele bestedingen gestort.

De rente over de ondergrens van de algemene reserve (€ 8.000.000,00) wordt volledig ten gunste van de algemene dekkingsmiddelen gebracht. De overige rente wordt eveneens toegevoegd aan de reserve incidentele bestedingen.

Aan voorzieningen wordt geen rente toegevoegd tenzij een voorziening tegen contante waarde is gewaardeerd. Omdat voorzieningen als financieringsmiddel worden ingezet wordt de (fictieve) renteopbrengst wel berekend en via resultaatbestemming volledig toegevoegd aan de reserve incidentele bestedingen.

1.4 Loon- en prijsontwikkelingen

Voor het bepalen van de percentages voor de verwachte prijsontwikkelingen hanteren we dezelfde methodiek als voorgaande jaren.

Ontwikkeling lonen

Met betrekking tot een vast te stellen uitgangspunt voor loonkosten speelt met name het loonstijgingspercentage een rol.

Loonstijgingspercentage

De laatst overeengekomen CAO voor gemeenteambtenaren loopt van 1 juni 2011 tot en met 31 december 2012 en is inmiddels ver over de houdbaarheidsdatum. De onderhandelingen voor een nieuwe CAO verlopen tot dusver zeer moeizaam en levert geen enkele handvat om een loonstijgingspercentage als uitgangspunt te benoemen.

Gelet op de voorzichtig positieve ontwikkeling van het herstel van de economie en de impasse waarin de onderhandelingen zich bevinden is het denkbaar dat enerzijds op basis van cao afspraken één procent stijging van de directe salariskosten wordt gerealiseerd en anderzijds dat door secundaire arbeidsvoorwaarden en ontwikkelingen van werkgeverslasten de bruto loonkosten stijgen met één procent. Ter compensatie hiervan stellen wij voor een loonstijging van 2% te hanteren. Een loonstijging van 2% komt overeen met een absolute stijging van circa € 232.000,00 van de directe personeelskosten.

Ontwikkeling prijzen

Voor het bepalen van een uitgangspunt voor prijsontwikkelingen gaan we uit van de consumentenprijsindex (CPI). Voor het bepalen van het percentage voor de begroting 2015 zijn de begrote en CPB ontwikkelingen naast elkaar in beeld gebracht. Het basisjaar voor dit overzicht is 2008 (100%)

<u>Jaar</u>	<u>Begroting</u>	<u>CPB</u>
2012	106,50	107,00
2013 stijging	<u>2,00</u>	<u>2,50</u>
2013	108,50	109,50
2014 stijging	<u>3,00</u>	<u>1,50</u>
2014	111,50	111,00
2015 stijging	<u>1,00</u>	<u>1,50</u>
	112,50	112,50

Uit dit staatje blijkt dat het prijsniveau in de begroting 2014 uitkomt op 111,50 terwijl de werkelijke stijging volgens het CBS een prijsniveau van 111,00 veroorzaakt. Bij het opstellen van de uitgangspunten van de begroting 2013 werd een prijsstijging van 3,00% verwacht. Inmiddels is de verwachte stijging door het CPB formeel bijgesteld tot 1,50% waarmee het prijsniveau in de begroting 2014(na afrondingen) 0,50 (111,50 -/- 111,00) te hoog is geraamd.

De absolute prijsstijging van de budgetten in de begroting 2015 wordt gebaseerd op de in de begroting 2014 geraamde budgetten. Om de budgetten 2015 op het prijsniveau volgens het CBS verwachte niveau te brengen is een stijging van 1,00% noodzakelijk.

Wij stellen voor bij het opstellen van de begroting 2015 een prijsstijging van 1% te hanteren.

Compensatie loon- en prijsstijgingen (nominale ontwikkelingen)

In de regel vindt bij benadering een compensatie van hogere kosten door stijging van lonen en overige prijzen plaats via het gemeentefonds door het bijstellen van het (nominale deel van het) accres. Via de komende meicirculaire wordt u op de hoogte gesteld over de financiële gevolgen van de nominale ontwikkelingen.

Huurprijzen

Het is regel de huurprijzen van buurthuizen, sportaccommodaties en grondstrookjes met een oppervlakte kleiner dan 25 are jaarlijks trendmatig te verhogen.

Wij stellen voor de verwachte prijsontwikkeling als uitgangspunt voor de huurverhoging te hanteren. Voor 2015 betekent dit dat de huurprijzen ten opzichte van 2014 met 1,0% worden verhoogd.

De huurprijzen van gronden met een oppervlakte meer dan 25 are worden door de Grondkamer vastgesteld.

B. Nieuw beleid

NIEUW BELEID

In dit hoofdstuk zijn per programma de nieuwe beleidswensen opgenomen.

Evenals voorgaande jaren hebben wij ten aanzien van het nieuwe beleid gekozen voor de volgende prioriteitsindeling.

1. Prioriteiten als gevolg van wettelijke verplichtingen
2. Prioriteiten als gevolg van aangegane eigen verplichtingen
3. Prioriteiten als gevolg van wensen/ambities

PROGRAMMA 1 WELZIJN EN ZORG

Decentralisatie AWBZ/nieuwe WMO

Wij gaan er van uit dat per 1 januari 2015 de AWBZ wordt ontmanteld en voor een deel overgaat naar de nieuwe Wmo en deels naar de zorgverzekeringswet (Zvw). Gemeenten worden dan naast de bestaande Wmo-taken (onder andere huishoudelijke hulp) verantwoordelijk voor de dagbesteding in groepsverband of individueel, in combinatie met het daaraan verbonden vervoer, kortdurende opvang, een klein deel van de persoonlijke verzorging (5%) en beschermd wonen en opvang. Het wetsvoorstel over de Wmo 2015 is in februari jl. naar de Tweede kamer gezonden.

Opgaven

Om de decentralisatie goed te laten landen wordt onderscheid gemaakt tussen transitie en transformatie. De transitie is gericht op de overgang per 1 januari 2015 van de bestaande doelgroep, ongeveer 850 personen (afhankelijk van welke doelgroepen definitief overkomen) en de transformatie op de nieuwe instroom. Het rijk kort 25% op de huidige budgetten die gemoeid zijn met de taken die overkomen vanuit de AWBZ en 40% op de bestaande budgetten voor de huishoudelijke hulp.

De belangrijkste opgaven binnen deze kaders zijn het opstellen van continuïteitsarrangementen voor de bestaande cliënten, het vormgeven van de toegang naar het sociaal domein, de contractering van partijen, het opstellen van kwaliteitseisen, Persoonsgebonden Budget beleid en het vervoer van doelgroepen.

Continuïteitsarrangementen AWBZ

Voor de overgang van de AWBZ taken op 1 januari 2015 moeten met aanbieders afspraken gemaakt worden in de vorm van een continuïteits-arrangement waarin de condities zijn opgenomen waaronder zorg per 1 januari 2015 kan worden gecontinueerd. Samen met de andere Groninger gemeenten hebben wij besloten ons aan te sluiten bij de projectmatige aanpak van de gemeente Groningen.

In het voorjaar van 2014 informeren wij u over onze visie op de 3D's en het toegangsmodel naar het Sociale domein. De Participatieraad Stadskanaal wordt betrokken bij de vorming van het beleid. In september bieden we u de continuïteitsarrangementen AWBZ ter behandeling aan. Het beleidsplan AWBZ wordt u ter behandeling aangeboden in oktober. De nieuwe verordening Wmo 2015 bieden wij u in oktober ter behandeling aan.

Clientondersteuning

In een kamerbrief van 25 februari is aangegeven dat gemeenten en MEE-organisaties uiterlijk 1 mei 2014 afspraken maken over de continuïteit van de cliëntondersteuning. Gemeenten zijn verantwoordelijk voor cliëntondersteuning (3e prestatieveld Wmo). De cliëntondersteuning voor verstandelijk, lichamelijk en zintuiglijk gehandicapten wordt thans uitgevoerd door de MEE-organisaties op basis van een AWBZ-subsidieregeling.

Tegen de achtergrond van de decentralisatie van participatievoorzieningen op het terrein van de zorg en werk en inkomen worden ook de MEE-middelen naar gemeenten overgeheveld. Voor een zorgvuldige overgang is door VNG/VWS een transitieplan inclusief tijdpad opgesteld.

De definitieve contracten c.q. subsidiebeschikkingen worden uiterlijk 1 oktober 2014 afgerond. Met het oog op behoud van expertise en beheersbaarheid van het proces en om frictiekosten te vermijden, werken wij met de Groninger gemeenten samen om tot regionale afspraken te komen.

De haalbaarheid van de genoemde termijnen is afhankelijk van de behandeling van het wetsvoorstel Wmo-2015 door de Tweede en Eerste Kamer. Het voornemen is dat wij afspraken maken in mei en dat besluitvorming door uw raad plaatsvindt in oktober via de beleidsplannen AWBZ en Jeugd.

PROGRAMMA 2 WONEN EN VOORZIENINGEN

Bedragen x € 1.000,00

Prioriteit en activiteit LASTEN		2015 <i>- minder of meer</i>	2016 <i>- minder of meer</i>	2017 <i>- minder of meer</i>	2018 <i>- minder of meer</i>
Startersleningen	3		6	11	11
Totaal lasten		0	6	11	11

Prioriteit en activiteit BATEN		2015 <i>- minder of meer</i>	2016 <i>- minder of meer</i>	2017 <i>- minder of meer</i>	2018 <i>- minder of meer</i>
Totaal baten		0	0	0	0

Totaal nieuw beleid programma		0	6	11	11
----------------------------------	--	---	---	----	----

Starterslening

Vanaf 1 januari 2013 heeft het rijk naast de gemeentelijke middelen ook geld beschikbaar gesteld voor de Starterslening. Dit betekent dat leningen die vanaf die datum worden ingediend voor 50% door het rijk worden betaald. In feite kunnen we dus met het beschikbare budget twee keer zoveel leningen verstrekken. De verwachting is dat er tot eind 2014 nog voldoende budget van het rijk beschikbaar is.

Het systeem van de starterslening is revolverend. Dit betekent dat met geld dat starters aflossen nieuwe leningen kunnen worden verstrekt. Starters kunnen de lening na drie jaar annuïtair aflossen maar ook versneld. Onlangs heeft één starter het volledige bedrag afgelost en een andere starter het bedrag gedeeltelijk. Hoewel het nog enige jaren zal duren voordat het fonds revolverend is, is er toch sprake van een voorzichtig begin.

Als we uitgaan van de rijksbijdrage aan de regeling en het huidige tempo van startersleningen zich voortzet, verwachten wij dat het gemeentelijk budget eind 2014 uitgeput raakt. Vooral om de woningmarkt op gang te houden vragen wij u voor het vullen van het bij SVn aanwezige fonds voor de Starterslening opnieuw € 250.000,00 beschikbaar te stellen. Inclusief de nu gevraagde bijdrage, hebben wij dan € 1.550.000,00 aan beschikbaar krediet voor startersleningen uitstaan.

Over de in het fonds gestorte bedragen moeten we rekening houden met de kapitaallasten en met door SVn bij ons in rekening te brengen administratiekosten. Bij een volledige inzet van de nu voorgestelde bijdrage aan het fonds bedragen de kapitaallasten maximaal € 10.000,00 (4% van € 250.000,00) en de administratiekosten maximaal € 1.250,00 (0,5% van € 250.000,00).

De netto lasten van de nu voorgestelde bijdrage lopen op tot € 11.250,00 in 2017.
Afhankelijk van de door de starters betaalde rente gaan wij er voorlopig van uit dat in 2019 de netto lasten dalen naar circa € 5.000,00.

Wij stellen voor de jaarlijkse lasten in de meerjarenraming te verwerken.

PROGRAMMA 3 JEUGD EN EDUCATIE

Integraal huisvestingsplan (IHP) onderwijs 2015-2018

In 2013 is gestart met het in overleg met de schoolbesturen samenstellen van een nieuwe beleidsnota, het IHP voor de periode 2015-2018. Hierin wordt rekening gehouden met de overheveling van taken en verantwoordelijkheid voor buitenonderhoud en aanpassing schoolgebouwen Primair Onderwijs, van gemeenten naar schoolbesturen per 1 januari 2015. De Tweede kamer heeft op 18 februari jl. hierover een wetsvoorstel aangenomen. De gemeente blijft verantwoordelijk voor uitbreiding en nieuwbouw van scholen. We verwachten de nieuwbouw van MFA Maarswold/Maarsstee niet binnen de planperiode IHP 2015-2018. De structurele lasten van de MFA zijn geraamd op € 174.000,00 maar we nemen dit bedrag om die reden nu niet in 2018 in de meerjarenraming op.

Decentralisatie Jeugdzorg

Het proces van de decentralisatie kent twee fasen. De transitie die per 1 januari 2015 moet zijn vormgegeven en de transformatie naar een nieuw structureel jeugdzorgstelsel. In het kader van de Transitie Jeugdzorg zijn in 2013 twee documenten vastgesteld door uw raad, te weten het Regionaal Transitie Arrangement (RTA) en het Groninger Functioneel Model (GFM). Deze twee stukken bieden de kaders voor de verdere uitwerking in 2014. In het GFM wordt gesproken over basiszorg, flexibele zorg en (hoog) gespecialiseerde zorg. De Flexibele Zorg en (hoog) gespecialiseerde zorg worden op provinciaal niveau opgepakt c.q. ingekocht. Over de taken die binnen de basiszorg vallen zijn afspraken gemaakt, waaraan elke gemeente moet voldoen. De wijze waarop het wordt georganiseerd is aan elke gemeente afzonderlijk. In onze gemeente zijn de eerste stappen gezet om het Centrum voor Jeugd, Gezin en Veiligheid (CJGV) als centrale plek voor de uitvoering van de jeugdzorg te positioneren.

Het proces rondom de decentralisatie jeugdzorg kent een aantal vraagstukken. Hierbij valt te denken aan de onzekerheid over de beschikbare budgetten en de omvang van het daadwerkelijk zorggebruik. Daarbij komt dat de gemeente in de nieuwe situatie slechts gedeeltelijk regievoerder is met betrekking tot het zorggebruik. In de nieuwe wet is geregeld dat huisartsen, medisch specialisten, kinderartsen en jeugdartsen mogen blijven doorverwijzen naar de gespecialiseerde hulp. Daarnaast blijft de inzet van maatregelen met betrekking tot jeugdbescherming en jeugdreclassering een autonome bevoegdheid van de rechter, waarbij de gemeente staat voor de bekostiging van het traject. Mocht de situatie zich voordoen dat de financiering van de zorg in het gedrang komt, dan zullen er keuzes gemaakt moeten worden over bijvoorbeeld de wijze van zorgverlening, de duur van de zorgverlening en de financieringssystematiek. Het is van belang om het verloop van de transitie en transformatie in 2015 en de daarop volgende jaren goed te monitoren en te kijken of tussentijdse bijstelling noodzakelijk is.

PROGRAMMA 4 ECONOMIE EN ARBEIDSMARKT

Participatiewet

Eind februari 2014 heeft de Tweede Kamer ingestemd met de invoering van de Participatiewet. Naar alle waarschijnlijkheid gaat ook de Eerste Kamer akkoord zodat de Participatiewet per 1 januari 2015 in werking treedt. Doel van deze wet is dat alle mensen met een arbeidsvermogen naar vermogen deelnemen aan de maatschappij. De gemeente is verantwoordelijk voor de uitvoering van deze wet. De Wajong wordt niet meer opgenomen in de Participatiewet maar wordt wel versoberd. Het UWV blijft voor de uitvoering verantwoordelijk. Doordat een gedeelte van deze doelgroep niet meer in de Wajong terecht komt krijgen wij er als gemeente wel mee te maken.

Met de invoering van de Participatiewet zal de gemeente tal van belangrijke keuzes moeten maken. Wat doen we met de huidige WSW-voorziening Wedeka nu de instroom per 1 januari 2015 stopt? Hoe richten we de voorziening beschut werken in, op welke wijze geven we invulling aan de tegenprestatie, op welke wijze regelen wij onze dienstverlening richting cliënt en werkgever en hoe regelen we de sluitende aanpak van jongeren zijn onder andere onderwerpen waar we als gemeente in 2014 nog een antwoord op moeten geven. Ook moeten er nieuwe keuzes gemaakt worden op het gebied van bijvoorbeeld activering en handhaving, invoering kostendelersnorm, collectieve ziektekostenverzekering, individuele inkomstentoeslagen in plaats van generieke toeslagen (bijvoorbeeld langdurigheidstoeslag) en arbeidsverplichtingen.

Vanaf 2011 is het beleidsplan "Werk bieden" uitgangspunt voor onze gemeente. Met de komst van de Participatiewet per 1 januari 2015 is dit plan achterhaald. Er wordt zoveel mogelijk regionaal afgestemd. Zo wordt er momenteel gewerkt aan een Participatienota voor geheel Oost-Groningen waar in wordt gegaan op bovenstaande vragen. De planning is dat deze nota in augustus/september in alle gemeenteraden wordt vastgesteld. De verordeningen in het kader van de Participatiewet staan gepland voor oktober 2014.

Participatiebudget

Belangrijkste punt van aandacht zal zijn hoe de dienstverlening aan onze inwoners in het kader van de Participatiewet wordt betaald. Het Participatiebudget is vanaf 2011 geleidelijk aan geslonken van € 4,1 miljoen naar € 1,8 miljoen in 2014 (voorlopige toekenning) en zal de komende jaren nog verder dalen. Op basis hiervan is er in 2014 al een tekort van afgerond € 400.000,00 binnen dit budget.

Momenteel zijn de budgetten en de activiteiten de volgende:

- € 900.000,00 (42 WIW/ID-banen);
- € 900.000,00 (ongeveer 700 begeleidingstrajecten TDC per jaar);
- € 200.000,00 (personeelskosten o.a. accountmanagers en preventiemedewerker sluitende aanpak jongeren);
- € 200.000,00 (overige kosten zoals Vluchtelingenwerk, Veiligheidszorg en overige re-integratie).

Willen wij onze activiteiten binnen het huidige Participatiebudget ook de komende jaren voortzetten dan hebben wij onvoldoende middelen beschikbaar. Hier zullen dus keuzes moeten worden gemaakt. Stellen we bijvoorbeeld extra middelen beschikbaar uit de algemene middelen om al deze activiteiten te blijven verrichten of doen we een aantal activiteiten niet meer of op een lager niveau. Daarbij moet overigens in ogenschouw worden genomen dat wij wel uitvoering moeten geven aan onze opdracht vanuit de Participatiewet om zoveel mogelijk inwoners naar vermogen aan het werk te krijgen. De huidige infrastructuur als het Training en Diagnose Centrum, de inzet van onder andere accountmanagers en de sluitende aanpak jongeren etc. zijn hiervoor onontbeerlijk.

Korting Wet Sociale Werkvoorziening

Daarnaast speelt ook nog dat vanaf 2015 de "oude" WSW-gelden onderdeel gaan uitmaken van het Participatiebudget. Vanaf 2015 tot en met 2020 zal dit budget per medewerker jaarlijks worden gekort met € 500,00. Voor onze gemeente betekent dit, uitgaande van de 724 plaatsen in 2014, een jaarlijkse korting van afgerond € 360.000,00. Over 6 jaar loopt dat op tot ruim € 2 miljoen. Overigens zullen er wel begeleidingskosten aan het budget worden toegevoegd. Pas bij de meicirculaire 2014 zal duidelijk worden welke gevolgen dit heeft voor de begroting vanaf 2015. Dit is mede afhankelijk van de vaststelling van het zogenaamde "verdeelmodel".

ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN EN ONVOORZIEN

Bedragen x € 1.000,00

Prioriteit en activiteit LASTEN		2015 <i>- minder of meer</i>	2016 <i>- minder of meer</i>	2017 <i>- minder of meer</i>	2018 <i>- minder of meer</i>
Vrijval kapitaallasten	2				-69
Meerjarenprogr.verv.inv.	2				12
Totaal lasten		0	0	0	-57

Prioriteit en activiteit BATEN		2015 <i>- minder of meer</i>	2016 <i>- minder of meer</i>	2017 <i>- minder of meer</i>	2018 <i>- minder of meer</i>
Totaal baten		0	0	0	0

Totaal nieuw beleid programma		0	0	0	-57
----------------------------------	--	---	---	---	-----

Algemene uitgaven

In de meerjarenraming tot en met 2017 is jaarlijks cumulatief:

- € 69.000,00 geraamd in verband met vrijval van kapitaallasten;
- € 12.000,00 geraamd voor de uitvoering van het meerjarenprogramma vervangingsinvesteringen.

Ook voor 2018 worden deze bedragen geraamd.

Samenvatting nieuw beleid

Bedragen x € 1.000,00

Prioriteit en activiteit LASTEN	2015 <i>- minder of meer</i>	2016 <i>- minder of meer</i>	2017 <i>- minder of meer</i>	2018 <i>- minder of meer</i>
Programma 2	0	6	11	11
Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	0	0	0	-57
Totaal lasten	0	6	11	-46

Prioriteit en activiteit BATEN	2015 <i>- minder of meer</i>	2016 <i>- minder of meer</i>	2017 <i>- minder of meer</i>	2018 <i>- minder of meer</i>
Totaal baten	0	0	0	0

Wijziging saldo programma's	0	6	11	-46
-----------------------------	---	---	----	-----

C. Ombuigingen

INLEIDING

In uw vergadering van 4 november 2013 hebt u het Ombuigingsplan 2014-2017 vastgesteld. Het plan bevat maatregelen die voorzien in een totale ombuiging van € 2.954.000,00 in 2017. In deze perspectiefnota wordt u geïnformeerd over de voortgang van de realisatie van de maatregelen.

Per programma is van de verschillende maatregelen de actuele taakstelling en een toelichting daarop opgenomen. In de samenvatting vindt u een overzicht van de totale taakstelling, de gerealiseerde bedragen en de restant taakstellingen. Het totaal van de gerealiseerde maatregelen bedraagt in 2017 € 2.081.000,00 waardoor het restant van de totale taakstelling nog € 873.000,00 bedraagt.

Bij sommige onderdelen zijn er voor- en nadelen op de realisatie van de taakstelling. Deze zijn in een apart overzicht weergegeven. In 2014 is er een voordeel van € 99.000,00 op het begrotingsaldo, in 2015 € 91.000,00 en in 2016 € 84.000,00. De voordelen zijn meegenomen in de samenvatting financiële consequenties in het hoofdstuk Financiële beschouwingen van deze perspectiefnota.

PROGRAMMA 1 WELZIJN EN ZORG

Restant taakstellingen (bedragen x € 1.000,00)

LASTEN		2014	2015	2016	2017
Product	Maatregel				
<i>Budgetsubsidie Welstad</i>	<i>Verlagen subsidie</i>	0	0	0	0
<i>Vrijwilligerswerk</i>	<i>Verhuizing VIP!</i>	0	0	0	5
<i>CJGV</i>	<i>Inzet bijdrage OGGz</i>	0	0	0	0
<i>WMO voorzieningen</i>	<i>Verlagen kosten voorzien. gehandicapten</i>	0	0	0	0
<i>Volksgesondheid</i>	<i>Huisvesting consultatiebureaus</i>	0	5	5	5
Totaal lasten		0	5	5	10

BATEN		2014	2015	2016	2017
Product	Maatregel				
Totaal baten		0	0	0	0

Totaal programma		0	5	5	10
-------------------------	--	----------	----------	----------	-----------

Toelichting

Budgetsubsidie Welstad

Welstad heeft een voorstel ingediend voor het realiseren van de opgelegde bezuiniging. Het gaat om een getrapte opbouw, die vanaf 2017 de volledige € 250.000,00 (€ 150.000,00 programma 1 en € 100.000,00 programma 3) aan ombuigingen zal opleveren. Bij de aangegeven oplossingen is met name gedacht in termen van efficiency en effectiviteitsverbeteringen (dezelfde taken blijven doen met minder formatie) en wordt sterk geanticipeerd op Welzijn Nieuwe Stijl, met professionele teams, gericht op zelfredzaamheid van burgers.

Het voorstel van Welstad betreft de volgende ombuigingen:

- vanaf 2015 totaal € 99.000,00: door het verlagen van de formatie Beheer (conciërges) € 27.000,00 en door een besparing op het peuterspeelzaalwerk € 72.000,00. De besparing kan deels gerealiseerd worden door onderbrenging van het peuterspeelzaalwerk in een aparte stichting Peuterwerk Welstad en deels door het verminderen van het aantal basisgroepen en het sluiten van 1 locatie. De locatie de Stobbe in de Cereswijk ligt dan het meest voor de hand. Momenteel maken hier maar vijf peuters gebruik van. Op grond van de geboortecijfers is de komende jaren een verdere daling te verwachten;
- vanaf 2016 totaal € 163.000,00: aanvulling door realisatie van efficiency € 64.000,00 als gevolg van schaalvergroting door aansluiting van Welstad bij Tinten;

- vanaf 2017 totaal € 250.000,00: door verdere verlaging van de formatie Beheer (conciërges) € 27.000,00 en verdere realisatie van efficiency € 25.000,00. Door het in elkaar schuiven van taken (verdere professionalisering) en het verschuiven van de inzet van organiseren van activiteiten naar activering van individuen en groepen kan daarnaast nog € 35.000,00 worden gerealiseerd.

Het voorstel levert op de taakstelling (programma 1 en 3) incidenteel voordeel op van € 63.000,00 in 2016. Dit voorstel wordt betrokken bij het budgetsubsidiecontract voor 2015 en volgende jaren.

Vrijwilligerswerk

De ombuiging op vrijwilligerswerk is opgenomen met ingang van 2017. Het betreft het vertrek van het VIP! uit de A-22. Het huidige huurcontract met de A-22 loopt tot 2017. Stichting Welstad is nog in onderhandeling met de verhurende partij over het huurcontract. Dit betekent dat de bezuiniging vooralsnog niet eerder kan worden gerealiseerd. Daarom blijft de taakstelling gehandhaafd op ingaande 2017.

Centrum voor Jeugd, Gezin en Veiligheid (CJGV)

Door de bijdrage van de OGGz-middelen wordt het CJGV budget vanaf 2015 met € 30.000,00 verlaagd. De taakstelling is hiermee gerealiseerd.

WMO voorzieningen

In het Ombuigingsplan 2014-2017 is op voorzieningen gehandicapten in 2014 een verlaging van het budget geraamd van € 50.000,00, in 2015 € 100.000,00 en vanaf 2016 € 150.000,00. De nieuwe werkwijze van het project "De Kanteling" en de maatregelen in het kader van het Ombuigingsplan 2011-2014 leiden tot een sneller en groter effect dan verwacht. In 2013 hebben wij daarom een behoorlijk bedrag op het budget overgehouden. Bij de Decemberwijziging 2013 hebben wij u hierover geïnformeerd. Het structurele effect van de maatregelen valt hoger uit dan waar in de begroting 2014 rekening mee is gehouden. Dit geldt met name voor de woon- en vervoersvoorzieningen. Hiermee is de structurele taakstelling van € 150.000,00 al vanaf 2014 gerealiseerd. Dit levert een voordeel op de taakstelling op van € 100.000,00 in 2014 en € 50.000,00 in 2015.

Volksgezondheid

Zoals gemeld in de Decemberwijziging 2013 verhuist het consultatiebureau in Musselkanaal in juni 2014 naar De Veenhorst. In 2014 levert dit een bezuiniging op van € 4.000,00 en vanaf 2015 jaarlijks € 5.000,00. In 2014 is er dan een incidenteel nadeel op de taakstelling van € 1.000,00.

De resterende taakstelling per 2015 van € 5.000,00 kan worden gerealiseerd door de huisvestingslasten van het consultatiebureau in Stadskanaal te verlagen. We komen daar nog op terug.

PROGRAMMA 2 WONEN EN VOORZIENINGEN

Restant taakstellingen (bedragen x € 1.000,00)

LASTEN		2014	2015	2016	2017
Product	Maatregel				
<i>Wegen en wijkbeheer</i>	<i>Besparen op onderhoud</i>	0	175	325	500
Verkeer	<i>Verlagen budget verkeersvoorzieningen</i>	0	0	0	0
	<i>Stoppen servicepunt OV</i>	0	0	0	0
Bibliotheek	<i>Verlagen subsidie</i>	0	75	150	150
Sport	<i>Schrappen subsidies</i>	0	0	0	0
	<i>Zwembaden</i>	<i>p.m.</i>	<i>p.m.</i>	<i>p.m.</i>	<i>p.m.</i>
<i>Kunst, muziek en cultuur</i>	<i>Verlagen subsidies</i>	0	100	100	100
<i>Theater Geert Teis</i>	<i>Verlagen exploitatietekort</i>	0	0	0	29
<i>Speelplaatsen</i>	<i>Verlagen budget</i>	0	0	0	0
<i>Stedelijke vernieuwing</i>	<i>Verlagen budget</i>	0	0	0	0
<i>Volkshuisvesting</i>	<i>Verlagen subsidies woonconsumenten</i>	0	0	0	0
Totaal lasten		0	350	575	779

BATEN		2014	2015	2016	2017
Product	Maatregel				
Totaal baten		0	0	0	0

Totaal programma		0	350	575	779
-------------------------	--	----------	------------	------------	------------

Toelichting

Wegen en wijkbeheer

Om invulling te geven aan de taakstelling voor 2014 (€ 150.000,00) wordt het kwaliteitsniveau verlaagd en het asfaltonderhoud efficiënter aanbesteed door het afsluiten van een meerjarig onderhoudscontract. Hiermee is de taakstelling van 2014 (structureel) gerealiseerd.

De taakstellingen voor 2015 tot en met 2017 worden als volgt ingevuld:

- in 2015: € 175.000,00 door middel van innovatieve ontwikkelingen en efficiënter (meerjarig) aanbesteden.
- in 2016: € 150.000,00 door middel van verlagen van kosten van interne bedrijfsvoering en verlagen van het kwaliteitsniveau van het onderhoud.
- in 2017: € 175.000,00 door middel van het verlagen van het kwaliteitsniveau van het onderhoud.

Per jaar wordt in de begroting voor dat jaar de realisatie van de taakstelling concreter aangegeven.

Verkeer

De ombuiging op verkeersvoorzieningen is gerealiseerd door het budget voor het uitvoeren van het Gemeentelijk Verkeersveiligheidsplan (GVP) te verlagen met € 7.000,00.

De ombuiging van € 53.000,00 op het openbaar vervoer is gerealiseerd door te stoppen met het servicepunt OV.

Bibliotheek

Voor de Stichting Openbare Bibliotheken Stadskanaal is in het ombuigingsplan 2014-2017 een structurele taakstelling opgenomen van € 150.000,00. (€ 75.000,00 in 2015). Het overleg met de bibliotheek over de realisatie verloopt constructief. De verwachting is dat we medio dit jaar tot overeenstemming kunnen komen.

Sport

Subsidies

De ombuiging van structureel € 25.000,00 op het subsidiebudget wordt gerealiseerd. De ombuiging levert op de taakstelling van 2015 (€ 5.000,00) en 2016 (€ 5.000,00) incidentele voordelen op van respectievelijk € 5.000,00 en € 10.000,00. De concrete invulling van de taakstelling is uitgewerkt in de Sportnota Stadskanaal Sport Samen.

Zwembaden

Uiterlijk in 2015 wordt een besluit genomen over de toekomst van de zwembaden. Voorlopig blijft de raming van de ombuiging op een p.m. bedrag staan.

Kunst, muziek en cultuur

Stichting Centrum voor de Kunsten Zuid-Groningen (SCKZG) heeft een toekomstplan opgesteld waarmee de taakstelling van € 100.000,00 (ingande 2015) wordt gerealiseerd. Volgens het bestuur is het aantal leerlingen met individueel onderwijs in de afgelopen jaren behoorlijk gedaald. Daardoor heeft er een verschuiving plaatsgevonden van het individuele onderwijs naar steeds meer kortlopende activiteiten, workshops en contractactiviteiten. Daarnaast constateert het bestuur dat de particuliere markt voor (individuele) muzieklessen volop in ontwikkeling is. Vanuit financieel-economisch perspectief kiest de SCKZG er daarom voor muziek- en cultuureducatie terug te brengen naar groepsniveau voornamelijk binnen bestaande instellingen. Hierbij heeft onderwijs de prioriteit. Het streven is om de nieuwe situatie in te laten gaan op 1 augustus 2014. Verder onderzoeken SCKZG en de Stichting kunstzinnige vorming Stadskanaal op welke wijze hun samenwerking kan worden geïntensiveerd.

De koerswijziging van SCKZG heeft personele consequenties. De stichting zal een aanzienlijk deel van de docenten moeten ontslaan. Deze zullen verder functioneren als zelfstandig opererend docenten (zzp'ers). Door het ontslag ontstaan frictiekosten. Wij zijn met het toekomstplan akkoord gegaan onder de voorwaarde dat de SCKZG zich maximaal inspant om de frictiekosten binnen haar eigen bedrijfsvoering op te vangen. Momenteel zijn wij hierover met SCKZG en de gemeente Vlagtwedde in gesprek. Wij komen daarom later terug op de concrete invulling van de ombuiging.

Theater Geert Teis

De taakstelling voor 2014 wordt gerealiseerd door het inkrimpen van de formatie en een efficiëntere bedrijfsvoering. De verlaging van de personeelskosten zal met ingang van 2015 € 100.000,00 en in 2017 € 121.000,00 bedragen. Dit betekent voor 2015 en 2016 een voordeel op de taakstelling van € 11.000,00. Op de invulling van het restant van de taakstelling van € 29.000,00 per 2017 komen we op een later tijdstip terug.

Speelplaatsen

Het budget is met € 25.000,00 verlaagd, hiermee is de taakstelling gerealiseerd.

Stedelijke vernieuwing

Het budget is met € 150.000,00 verlaagd, hiermee is de taakstelling gerealiseerd.

Volkshuisvesting

De Koepel en de Woonadviescommissie (WAC) zijn geïnformeerd over de consequenties van de ombuigingen. Voor deze organisaties betekent dit een halvering van de jaarlijkse subsidie. Hiermee is de taakstelling gerealiseerd.

PROGRAMMA 3 JEUGD EN EDUCATIE

Restant taakstellingen (bedragen x € 1.000,00)

LASTEN		2014	2015	2016	2017
Product	Maatregel				
<i>Budgetsubsidie Welstad</i>	<i>Verlagen subsidie</i>	0	0	0	0
<i>Lokaal onderwijsbeleid</i>	<i>Inzet middelen Brede scholen</i>	<i>p.m.</i>	<i>p.m.</i>	<i>p.m.</i>	<i>p.m.</i>
<i>Onderwijshuisvesting</i>	<i>Uitstel MFA Maarsstee</i>	0	0	0	0
<i>Leerplicht</i>	<i>Stoppen met Doorstart</i>	0	0	0	20
Totaal lasten		0	0	0	20

BATEN		2014	2015	2016	2017
Product	Maatregel				
Totaal baten		0	0	0	0

Totaal programma		0	0	0	20
-------------------------	--	----------	----------	----------	-----------

Toelichting

Budgetsubsidie Welstad

Zie de toelichting bij programma 1. Welzijn en Zorg.

Lokaal onderwijs beleid

Voor de brede scholen is een p.m. bedrag opgenomen als mogelijke besparing. We streven naar een samenvoeging van de brede scholen Cereswijk en Musselkanaal op het moment waarop er, als gevolg van krimp, in de Cereswijk voorzieningen sluiten.

Onderwijshuisvesting

De bouw van een MFA Maarsstee/Maarswold wordt niet verwacht binnen de planperiode van het Integraal huisvestingsplan 2015-2018 (IHP). Het budget in 2017 kan daarom vervallen, de taakstelling is daarmee gerealiseerd.

Leerplicht

We stoppen met ingang van 2017 met de financiering van de 'Doorstart'. De taakstelling van € 25.000,00 van 2014 is gerealiseerd door een verhuizing naar een goedkopere locatie en het verminderen van de formatie. De "Doorstart" maakt nu integraal onderdeel uit van het Trainings- en Diagnose Centrum (TDC). Met ingang van 2017 vervalt de restfinanciering en wordt de totale taakstelling van € 45.000,00 gerealiseerd.

PROGRAMMA 4 ECONOMIE EN ARBEIDSMARKT

Restant taakstellingen (bedragen x € 1.000,00)

LASTEN		2014	2015	2016	2017
Product	Maatregel				
<i>Werkgelegenheid</i>	<i>Stoppen dotatie en subsidies</i>	0	0	0	0
<i>Recreatie en toerisme</i>	<i>Verlagen budget</i>	0	0	0	0
<i>Voorzieningen minima</i>	<i>Verlagen kosten bewindvoering</i>	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
<i>Arbeidsmarkt</i>	<i>Inburgering, subsidie vluchtelingenwerk</i>	0	0	0	0
Totaal lasten		0	0	0	0

BATEN		2014	2015	2016	2017
Product	Maatregel				
Totaal baten		0	0	0	0

Totaal programma		0	0	0	0
-------------------------	--	----------	----------	----------	----------

Toelichting

Werkgelegenheid

De dotatie aan de reserve werkgelegenheid en de subsidie aan de NOM zijn vervallen. Hierdoor is een ombuiging van € 34.500,00 gerealiseerd. In het Ombuigingsplan is ook opgenomen te stoppen met de subsidie (€ 8.500,00) aan het Regionaal Ondernemingsinstituut (ROI). Het doel van het ROI is ondersteuning verlenen aan kleinschalige bedrijvigheid om daarmee de werkgelegenheid in de regio te stimuleren. Uit het jaarverslag van het ROI blijkt, dat een groot aantal ondernemers uit onze gemeente ondersteund is door het ROI. De resultaten van die ondersteuning zijn positief. Wij hebben baat bij het continueren van de bijdrage aan het ROI. We hebben daarom besloten om de bijdrage met 3 jaar te verlengen tot en met 31 december 2016. We stellen voor deze kosten ten laste te brengen van het werkgelegenheidsfonds, waardoor het restant van de ombuiging van € 8.500,00 per jaar gerealiseerd wordt.

Recreatie en toerisme

In het Ombuigingsplan 2014-2017 is een p.m. post opgenomen voor een bezuiniging op het budget voor nieuwe recreatieve en toeristische projecten. Het bestaande budget is al verlaagd voor de dekking van de extra onderhoudskosten van de Ecologische Hoofdstructuur (Ter Wupping). Vanaf 2014 is nog een bedrag van € 16.500,00 beschikbaar. Hiermee worden de komende jaren de kosten van ondersteuning van de Stichting Promotie Westerwolde en het routebureau Wandelen Groningen betaald.

Daarna resteert nog een bedrag van € 5.000,00 voor kleine incidentele uitgaven voor nieuwe recreatieve en toeristische projecten. We stellen u voor om af te zien van een ombuiging op dit budget.

Voorzieningen minima

Schuldhelpverlening

Er is p.m. post opgenomen voor verlaging van de kosten van bewindvoering. In de huidige situatie stelt de rechter de tarieven vast voor de vergoeding aan de bewindvoerder. Als een cliënt in aanmerking komt voor vergoeding van deze kosten via de bijzondere bijstand, is de gemeente daartoe verplicht. Meerdere gemeenten hebben deze problematiek bij het rijk gemeld. Landelijk wordt hiervoor nu een inventariserende enquête gehouden. De resultaten hiervan zijn nog niet bekend. Afhankelijk van de resultaten kan het rijk besluiten om het beleid aan te passen. In afwachting van de uitkomst blijft de taakstelling voorlopig (p.m.) gehandhaafd.

Arbeidsmarkt

Inburgering

De subsidie aan de Stichting Vluchtelingenwerk is verlaagd. De taakstelling voor 2014 (€ 17.000,00) is in overleg met de stichting uitgewerkt. De stichting richt zich vanaf 2014 alleen nog op haar kerntaak, namelijk de maatschappelijke begeleiding bij het vestigen van mensen in onze gemeente vanuit het COA en het houden van spreekuren. De ombuiging van structureel € 36.000,00 wordt met ingang van 2015 volledig gerealiseerd.

PROGRAMMA 5 RUIMTE EN MILIEU

Restant taakstellingen (bedragen x € 1.000,00)

LASTEN		2014	2015	2016	2017
Product	Maatregel				
<i>Bouwtoezicht</i>	<i>Verlagen kosten Libau</i>	0	0	0	0
Totaal lasten		0	0	0	0

BATEN		2014	2015	2016	2017
Product	Maatregel				
Totaal baten		0	0	0	0

Totaal programma		0	0	0	0
-------------------------	--	----------	----------	----------	----------

Toelichting

Bouwtoezicht

Het budget voor welstandsadvies is teruggebracht van € 25.000,00 naar € 12.500,00. De taakstelling wordt gerealiseerd door lagere kosten.

De lagere kosten zijn het gevolg van een lager aantal bouwaanvragen. Er wordt minder gebouwd, maar ook het vergunningsvrij bouwen is toegenomen. Het vergunningsvrij bouwen neemt nog verder toe door de verruiming van de bouw mogelijkheden in bestemmingsplannen. Na het aanpassen van de Welstandsnota wordt ook het aantal gevallen beperkt, waarin voor bouwaanvragen advies nodig is.

Naar verwachting kan de nieuwe Welstandsnota in het najaar ter behandeling aan uw raad worden aangeboden.

PROGRAMMA 6 BESTUUR EN DIENSTVERLENING

Restant taakstellingen (bedragen x € 1.000,00)

LASTEN		2014	2015	2016	2017
Product	Maatregel				
<i>Bestuursorganen</i>	<i>Verlagen ICT vergoeding raad</i>	0	0	0	0
	<i>Vermindering fte college</i>	9	18	18	18
	<i>Vrijval raming pensioenen wethouders</i>	0	0	0	0
<i>Bestuurlijke samenwerking</i>	<i>Verlagen bijdrage Agenda voor de Veenkoloniën</i>	0	0	0	0
<i>Externe communicatie</i>	<i>Verlagen budget</i>	0	0	0	0
<i>Bestuursondersteuning</i>	<i>Onderzoeksfunctie</i>	0	0	0	0
<i>Burgerzaken</i>	<i>Verlagen kosten huwelijksvoltrekkingen</i>	0	0	0	0
Totaal lasten		9	18	18	18

BATEN		2014	2015	2016	2017
Product	Maatregel				
Totaal baten		0	0	0	0

Totaal programma		9	18	18	18
-------------------------	--	----------	-----------	-----------	-----------

Toelichting

Bestuursorganen

Raad

Aan de raadsleden wordt voor een periode van 4 jaar een i-pad verstrekt. Er wordt geen vergoeding meer verstrekt voor de aanschaf van een PC en een printer. Hiermee is de taakstelling gerealiseerd.

College van burgemeester en wethouders

De partijen die een nieuw college gaan vormen bepalen de omvang van de formatieplaatsen voor de wethouders. In het ombuigingsplan is als uitgangspunt opgenomen 3 fte wethouders. Hiermee kan dan een ombuiging van structureel € 18.000,00 worden gerealiseerd.

Pensioenen wethouders

De raming in de begroting voor de pensioenen van de wethouders is vervallen door de dotatie aan de voorziening Pensioenverplichtingen wethouders. Hiermee is de taakstelling gerealiseerd.

Bestuurlijke samenwerking

De raming van € 10.000,00 voor het deel projecten van de Agenda voor de Veenkoloniën kan vervallen. Hiermee is de ombuiging gerealiseerd.

Externe communicatie

De ombuiging van € 10.000,00 op dit budget wordt gerealiseerd door een versoering in de uitvoering en het beperken van activiteiten.

Bestuursondersteuning

De raming van € 34.700,00 voor onderzoeken door de rekenkamercommissie kan vervallen. Hiermee is de ombuiging gerealiseerd.

Burgerzaken

Van de huwelijken die jaarlijks worden gesloten, wordt in ongeveer 45 % van de gevallen gebruik gemaakt van de kosteloze tijdstippen. Met ingang van 1 januari 2014 worden deze huwelijken voltrokken door de ambtenaren van de burgerlijke stand van het team burgerzaken in plaats van door de buitengewoon ambtenaren van de burgerlijke stand. Hierdoor wordt jaarlijks € 7.000,00 bespaard en is de taakstelling gerealiseerd.

ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN EN ONVOORZIEN

Restant taakstellingen (bedragen x € 1.000,00)

LASTEN		2014	2015	2016	2017
Product	Maatregel				
<i>Belastingen</i>	<i>Digitaal verzenden</i>	0	0	0	0
<i>Algemene uitgaven</i>	<i>Verlagen exploitatielasten gebouwen</i>	0	0	46	46
	<i>Verlagen budget activiteitsubsidies</i>	0	0	0	0
	<i>Apparaatskosten</i>	0	0	0	0
<i>Onvoorzien</i>	<i>Verlagen raming</i>	0	0	0	0
Totaal lasten		0	0	46	46

BATEN		2014	2015	2016	2017
Product	Maatregel				
<i>Belastingen</i>	<i>Verhogen OZB</i>	0	0	0	0
Totaal baten		0	0	0	0

Totaal Alg.dekk.midd.		0	0	46	46
------------------------------	--	----------	----------	-----------	-----------

Toelichting

Belastingen

Digitaal verzenden van de belastingaanslagen en nota's:

Na onderzoek is gebleken dat er niet kan worden bespaard door belastingaanslagen en nota's digitaal te verzenden. Het aanbieden van digitale nota's brengt ook kosten met zich mee. De kosten voor het aanmaken en verwerken van de biljetten zijn vrijwel hetzelfde als de transactiekosten per digitale nota. Een besparing moet vooral komen uit het reduceren van de verzendkosten. Het is op dit moment al mogelijk voor de burger om de nota digitaal te ontvangen. Hier wordt echter zeer beperkt gebruik van gemaakt (enkele honderden). Het merendeel ontvangt de nota nog op papier. Gezien het huidige aantal digitaal verzonden nota's is het niet reëel om er van uit te gaan dat een groot gedeelte desgevraagd zal overstappen. Helaas staat de wetgeving het niet toe om de digitale vorm te promoten door een korting aan te bieden op de belastingaanslag. Wij stellen u voor de p.m. raming af te voeren.

Los van ombuigingen blijft het streven om zaken rondom belastingen digitaal beschikbaar te stellen om zo onze dienstverlening te optimaliseren.

OZB opbrengst

De opbrengst van de onroerendezaakbelasting (OZB) wordt met ingang van 2015 tot en met 2017 structureel met 3% per jaar verhoogd. Hiermee is de taakstelling gerealiseerd.

Algemene uitgaven

Exploitatie gebouwen

Vanaf 2016 is een ombuiging van € 100.000,00 geraamd op de exploitatielasten van gemeentelijke accommodaties.

Zoals gemeld in de Decemberwijziging 2013 levert de sloop van de accommodaties Utrechtselaan 70-72 en Spoorstraat 4 een structureel voordeel op van € 28.000,00.

Nu de Stichting Welstad het gebouw aan de Brummelkant 4 heeft verlaten, hebben wij besloten dit pand voor € 1,00 aan te kopen. We willen het leegstaande deel slopen en het gedeelte waarin de buurtvereniging is gehuisvest voor € 1,00 doorverkopen aan buurtvereniging Heidedop. De buurtvereniging zorgt zelf voor het onderhoud en de exploitatie van het gebouw. De geraamde exploitatielasten in onze begroting van € 4.000,00 vervallen met ingang van 2015.

Het pand Brummelkant 2 willen we eveneens slopen (overeenkomstig het ICS-rapport). Met de gebruikers die nu nog in dat pand gehuisvest zijn vindt overleg plaats over alternatieve huisvesting. Het structurele voordeel door het vervallen van kapitaal- en exploitatielasten bedraagt € 22.000,00 met ingang van 2015.

Beide maatregelen leveren in 2015 incidenteel een voordeel op de taakstelling op van totaal € 26.000,00.

Met bovenstaande maatregelen is € 54.000,00 (€ 28.000,00 + € 4.000,00 + € 22.000,00) van de taakstelling van € 100.000,00 gerealiseerd. Op de realisatie van het restant komen we nog terug.

Budget activiteitsubsidies

Het subsidiebudget voor het activiteitenfonds is verlaagd. Hiermee is de taakstelling gerealiseerd.

Apparaatskosten

Hiervoor is een p.m. raming opgenomen. Op dit moment zijn er geen maatregelen genomen die een besparing op apparaatskosten tot gevolg hebben. Wij stellen u voor de p.m. raming voorsnog te handhaven.

Onvoorzien

De raming voor onvoorziene uitgaven is verlaagd. Hiermee is de taakstelling gerealiseerd.

SAMENVATTING TAAKSTELLINGEN

(bedragen x € 1.000,00)

LASTEN		2014	2015	2016	2017
Programma					
Programma 1	Taakstelling	55	190	240	345
	Gerealiseerd	55	185	235	335
	Restant taakstelling	0	5	5	10
Programma 2	Taakstelling	485	835	1.060	1.316
	Gerealiseerd	485	485	485	537
	Restant taakstelling	0	350	575	779
Programma 3	Taakstelling	25	75	75	319
	Gerealiseerd	25	75	75	299
	Restant taakstelling	0	0	0	20
Programma 4	Taakstelling	60	79	79	79
	Gerealiseerd	60	79	79	79
	Restant taakstelling	0	0	0	0
Programma 5	Taakstelling	13	13	13	13
	Gerealiseerd	13	13	13	13
	Restant taakstelling	0	0	0	0
Programma 6	Taakstelling	202	242	227	227
	Gerealiseerd	193	224	209	209
	Restant taakstelling	9	18	18	18
Algemene dekkingsmiddelen	Taakstelling	20	20	120	120
	Gerealiseerd	20	20	74	74
	Restant taakstelling	0	0	46	46
Onvoorzien	Taakstelling	35	35	35	35
	Gerealiseerd	35	35	35	35
	Restant taakstelling	0	0	0	0
Totaal lasten					
	Taakstelling	895	1.489	1.849	2.454
	Gerealiseerd	886	1.116	1.205	1.581
	Restant taakstelling	9	373	644	873

BATEN		2014	2015	2016	2017
Algemene dekkingsmiddelen	Taakstelling	0	150	325	500
	Gerealiseerd	0	150	325	500
	Restant taakstelling	0	0	0	0
Totaal baten					
	Taakstelling	0	150	325	500
	Gerealiseerd	0	150	325	500
	Restant taakstelling	0	0	0	0

TOTAAL	Taakstelling	895	1.639	2.174	2.954
	Gerealiseerd	886	1.266	1.530	2.081
	Restant taakstelling	9	373	644	873

OVERZICHT VOOR- EN NADELEN OP DE TAAKSTELLING

(bedragen x € 1.000,00)

		2014	2015	2016	2017
Programma	Product				
<i>Programma 1</i>	<i>Budgetsubsidie Welstad</i>	0	-1	63	0
	<i>WMO voorzieningen</i>	100	50	0	0
	<i>Volksgezondheid</i>	-1	0	0	0
<i>Programma 2</i>	<i>Sport</i>	0	5	10	0
	<i>Theater Geert Teis</i>	0	11	11	0
<i>Algemene dekkingsmiddelen</i>	<i>Algemene uitgaven</i>	0	26	0	0
Totaal		99	91	84	0

D. Financiële positie

FINANCIËLE BESCHOUWINGEN

Samenvatting financiële consequenties

Na verwerking van de beleidswensen (hoofdstuk B) en de voor- en nadelen op de realisatie van de taakstelling (hoofdstuk C) ontstaat het volgende financiële beeld voor de begroting 2014 en de meerjarenraming 2015-2018.

(bedragen x € 1.000,00)

	2014	2015	2016	2017	2018
Saldi na wijziging voorjaarsnota 2014	179	-133	20	963	963
Nieuw beleid	0	0	-6	-11	46
Ombuigingsmaatregelen	99	91	84	0	0
Saldi na verwerking nieuw beleid en ombuigingen	278	-42	98	952	1.009

Meerjarenraming 2015-2018

Na het verwerken van de wijzigingen van de voorjaarsnota en het nieuwe beleid en de voor- en nadelen op de realisatie van de taakstelling vertoont de meerjarenraming in 2018 een overschot van € 1.009.000,00. Hierin is geen rekening gehouden met de financiële risico's van de drie decentralisaties en de herverdeling van het gemeentefonds (voorlopig een verwacht nadeel van € 238.000,00). Wij stellen u voor het overschot hiervoor beschikbaar te houden.

Indicatie rijksinkomsten decentralisaties

Onderstaand wordt per decentralisatie een indicatie gegeven van de rijksinkomsten over de periode 2015 tot en met 2018 voor zo ver deze nu bekend zijn. Het jaar 2014 wordt hierbij als referentiepunt genomen.

Tabel: ontwikkeling indicatieve budgetten decentralisaties (bedragen x € 1.000,00)

	2014	2015	2016	2017	2018
Jeugd					
Inkomsten *	0	10.900	10.355	9.919	9.919
Zorg					
WMO	5.315	3.800	3.800	3.800	3.800
AWBZ	0	8.400	8.400	8.400	8.400
Werk en Inkomen					
Participatiebudget **	1.810	1.750	1.820	1.860	1.960
WSW ***	18.827	18.465	18.103	17.740	17.379

*) volgens RTA Jeugdzorg

**) betreft alleen de ontwikkeling van het Participatiebudget inclusief nieuwe doelgroepen

***) betreft de 'afbouw subsidie' van de WSW. Verdeelmodel is nog punt van discussie.

De financiële middelen voor de uitvoering van de taken op het gebied van werk, maatschappelijke ondersteuning en jeugdzorg zijn deels nieuw, deels ontvangen gemeenten deze nu al via een specifieke uitkering. In de meicirculaire 2014 wordt op basis van objectieve maatstaven de verdeling van de financiële middelen per gemeente bekend gemaakt. Doel is om de middelen voor de drie decentralisaties zo breed mogelijk te ontschotten in het gemeentefonds tot één integraal budget: het deelfonds sociaal domein. Dit fonds blijft onderdeel van het gemeentefonds.

Er zit (voor de duur van 3 jaar) een bestedingsverplichting aan het sociaal deelfonds. Dit betekent dat het budget vrij te besteden is binnen het sociaal domein, maar niet daarbuiten.

Bestemmingsreserve incidentele bestedingen

De reserve incidentele bestedingen wordt jaarlijks gevoed door toevoeging van de rentebaten van de voorzieningen en een deel van de rentebaten van de (bestemmings)reserves. Op basis van de werkelijke stand van de reserves en voorzieningen per 1 januari 2014 is het verloop van de reserve geactualiseerd.

In de begroting 2014 is uitgegaan van een beginstand per 1 januari 2014 van € 1.983.000,00. De werkelijke stand is € 1.589.000,00. Dit is veroorzaakt door een dotatie aan de voorziening pensioenverplichtingen wethouders van € 2.224.000,00 in verband met de toereikendheid. Voor toereikendheid wordt jaarlijks € 70.000,00 geraamd. Het verschil is verder veroorzaakt door uitstel of vrijval van geplande onttrekkingen vóór 1 januari 2014 (€ 1.760.000,00). Per saldo is de stand van de reserve dan € 394.000,00 lager dan geraamd (- € 2224.000,00 + € 70.000,00 + € 1.760.000,00).

Voor de periode 2014-2017 is in de begroting 2014 een rentetoevoeging van totaal € 1.923.000,00 geraamd. De geraamde rentetoevoeging voor deze periode is nu € 2.493.000,00. Dit is € 570.000,00 meer. Voor 2017 wordt € 647.000,00 geraamd. In uw vergadering van 24 maart 2014 hebt u besloten uit de reserve € 17.500,00 beschikbaar te stellen als startkapitaal voor sportevenementen en talentontwikkeling. In de voorjaarsnota 2014 wordt voorgesteld € 34.000,00 uit de reserve in te zetten als bijdrage voor de viering van 250 jaar het Stadskanaal en 400 jaar de Semslinie.

Voor het toereikend houden van voorzieningen en bestemmingsreserves is in 2018 € 70.000,00 geraamd. De geraamde stand van de bestemmingsreserve Incidentele bestedingen per 31 december 2018 is dan € 1.682.000,00.

Verloop van de reserve incidentele bestedingen:

	2014	2015	2016	2017	2018
Stand per 1 januari	1.589.000	247.000	29.000	555.000	1.105.000
Mutaties bestaand beleid					
Bij: toevoeging rente	669.000	608.000	596.000	620.000	647.000
Af: toereikendheid	-70.000	-70.000	-70.000	-70.000	-70.000
restant voorgaande jaren	-1.765.000	-750.000			
bestaand beleid	-124.000	-6.000			
minimabeleid	-18.000				
EHS	-34.000				
Stand per 31 december	247.000	29.000	555.000	1.105.000*	1.682.000

*In de begroting 2014 is de geraamde stand per 31 december 2017 € 2.664.000,00. Het verschil van € 1.559.000,00 is als volgt te verklaren:

- toereikendheid rekening 2013	€ 2.154.000,00 -/-
- vrijval rekening 2013	" 77.000,00 +
- rentevershil 2014-2017	" 570.000,00 +
- aanvullende beschikkingen	" 52.000,00 -/-
	<u>€ 1.559.000,00 -/-</u>